

beslist de aandacht. Tegen de achtergrond van wat gebeurde in de Nationale Vergadering, in de grondwetcommissie, in de verschillende gewesten en plaatsen, en in de pers, is een studie van wat zij deed, niet deed of niet kon doen zeker vruchtbaar. Men kan uitgaan van de notulen en met behulp daarvan het commissiewerk reconstrueren. Omdat de commissie tot taak had eerst te inventariseren wat precies de gevolgen zouden zijn van een strikte gelijkheid van alle kerken, vindt men in dit archief ook veel materiaal over de kerkelijke situatie in verschillende gewesten, met name Gelderland, Drenthe en Holland.

d. De nationale en waarschijnlijk ook de gewestelijke overheid heeft gedurende de Bataafse en Franse tijd enorm veel materiaal verzameld met betrekking tot de verwikkeling van de kerken in armenzorg en onderwijs. Beide kwesties verdienen nieuwe aandacht vanuit een ruimere vraagstelling. Tegelijk moet aandacht besteed worden aan de kracht van de traditionele banden van met name de hervormde kerk met het onderwijs en de armenzorg en de materiële belangen, die daarbij een rol speelden. Daartegenover kan gesteld worden dat de nieuwe politieke constellatie noodzaakte tot het oplossen van allerlei tevoren onbekende of op andere wijze aan bod gekomen problemen: nationale eenheid en handhaving daarvan, probleem van gelijkberechtiging in verhouding tot de middelen, het zoeken naar wat zo'n nationale overheid wel en wat ze niet moest of kon doen, enzovoorts.

e. Voor achtergrondkennis is het van belang te weten wie op welke plaats aan de touwtjes getrokken heeft: namen van bestuurders en ambtenaren. Verschillende rubrieken in de indices van de wetgevende en uitvoerende colleges bevatten zoveel informatie, dat een dergelijk onderzoek mogelijk geacht moet worden. Zie bijvoorbeeld in de rubriekindices onder de namen van de verschil-